

STATENS
SERUM
INSTITUT

Vaccinedag Aalborg 2023

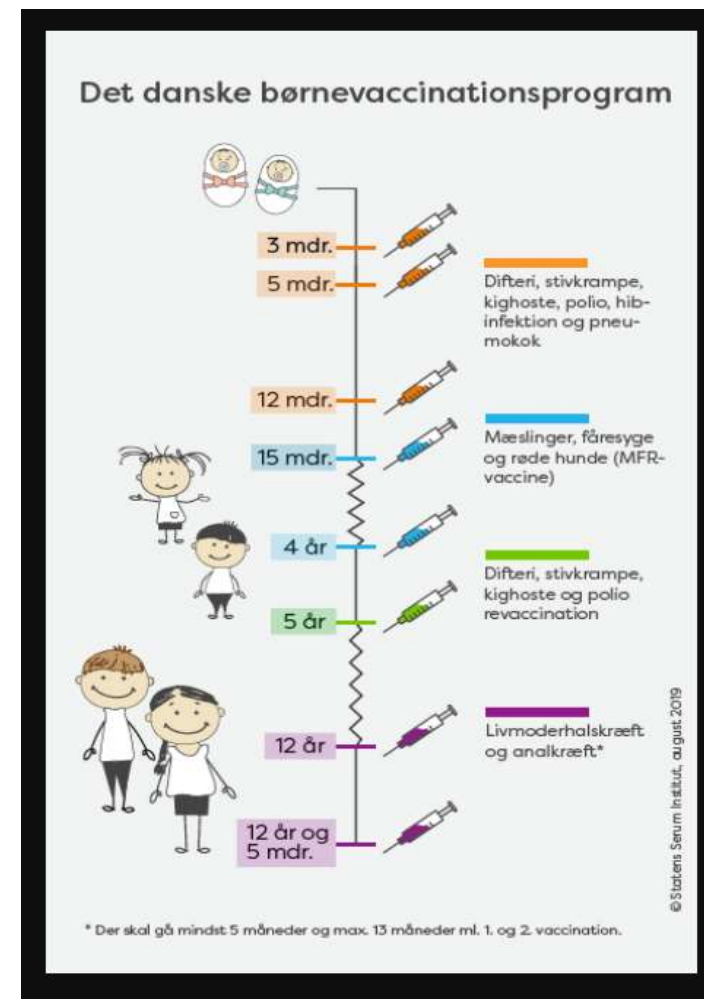
Julie Grau, sygeplejerske & Cand.San

Afdelingen for infektionsepidemiologi og Forebyggelse

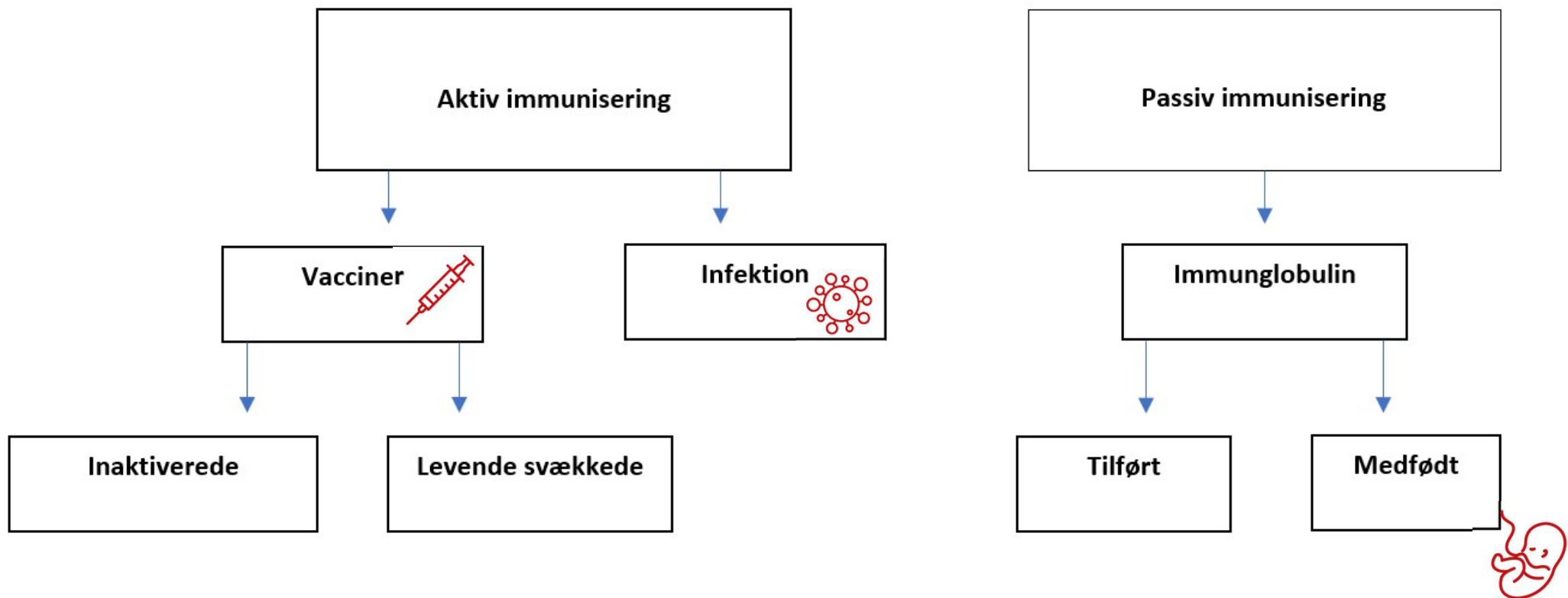
Vaccinedag 31. maj 2023

- Immunisering og forskellige vaccinetyper
- Intervaller
- Praktisk gennemgang vedr. børnevaccination
- Vaccinationsgranulomer

Aktiv og Passiv immunisering

Intervaller mellem inaktiverede og levende svækkede vacciner

Vaccinekombination	Anbefalet minimumsinterval mellem doserne
2 eller flere inaktiverede vacciner	Ingen. Kan administreres samtidigt eller med et hvilket som helst interval mellem doserne
Inaktiverede og levende vacciner	Ingen. Kan administreres samtidigt eller med et hvilket som helst interval mellem doserne
2 eller flere levende vacciner	Fire uger - hvis de ikke administreres samtidigt

Inaktiverede og levende svækkede vacciner

<https://www.ssi.dk>

Vaccineleksikon

Vaccination

[Forside](#) / [Vaccination](#) / [Vaccineleksikon](#) / [D](#) / [Difteri-tetanus-kighoste-polio-hib-vaccine \(Pentavac\)](#)

Difteri-tetanus-kighoste-polio-hib-vaccine (Pentavac)

Inaktiveret vaccine mod difteri, stivkrampe, kighoste, polio og alvorlige infektioner forårsaget af *Haemophilus influenzae* type b
Til injektion

Intervaller

- Ingen vacciner bør gives tidligere end anbefalet.
- De anbefalede intervaller mellem doser, bør så vidt muligt overholdes
- Overholdes punkt 1. og 2. ikke, bør den eller de manglende vacciner gives snarest muligt med de kortest mulige intervaller
- **Man skal aldrig begynde forfra i en vaccinationsserie**
- Overhold altid minimums intervaller

Mere om intervaller

- Intervaller i børnevaccinationsprogrammet
- Oversigten kan findes på: [Interval mellem vaccinationer \(ssi.dk\)](http://ssi.dk)

Vaccine	Alder ved vaccination	Interval	Anbefalet	Min.	Maks.
PENTAVAC	3 mdr.	Mellem 1. og 2. injektion	2 mdr.	2 mdr.	Intet
DiTeKiPol-Hib	5 mdr.	Mellem 2. og 3. injektion	7 mdr.	6 mdr.	Intet
	12 mdr.				
Pneumokok	3 mdr.	Mellem 1. og 2. injektion	2 mdr.	1 mdr.	Intet
	5 mdr.	Mellem 2. og 3. injektion	7 mdr.	2 mdr.	Intet
	12 mdr.				
MFR	15 mdr.	Mellem 1. og 2. injektion	Ca. 2½ år	1 mdr.	Intet
	4 år				
TETRAVAC	5 år	Fra sidste grundvaccination	4 år	3 år	Intet
DiTeKiPol					
DiTe (revaccination)		Fra sidste revaccination	Hvert 10. år	10 år	Intet
HPV (9-valent)	to-dosis program	Mellem 1. og 2. injektion	6 mdr.	5 mdr.	13 mdr. Overskrides dette anbefales et tre-dosis program.
HPV (9-valent)	tre-dosis program	Mellem 1. og 2. injektion	1 mdr.	1 mdr.	Det anbefales, at alle tre vacciner gives inden for ét år. Ved forsinket vaccination gives næste vaccine hurtigst muligt.
		Mellem 2. og 3. injektion	5 mdr.	3 mdr.	

Hyppige spørgsmål om intervaller

- Pentavac

Vaccine	Alder ved vaccination	Interval	Anbefalet	Min.	Maks.
PENTAVAC	3 mdr.	Mellem 1. og 2. injektion	2 mdr.	2 mdr.	Intet

- MFR

Vaccine	Alder ved vaccination	Interval	Anbefalet	Min.	Maks.
MFR	15 mdr.	Mellem 1. og 2. injektion	Ca. 2½ år	1 mdr.	Intet

- HPV

HPV-vaccination i børnevaccinationsprogrammet

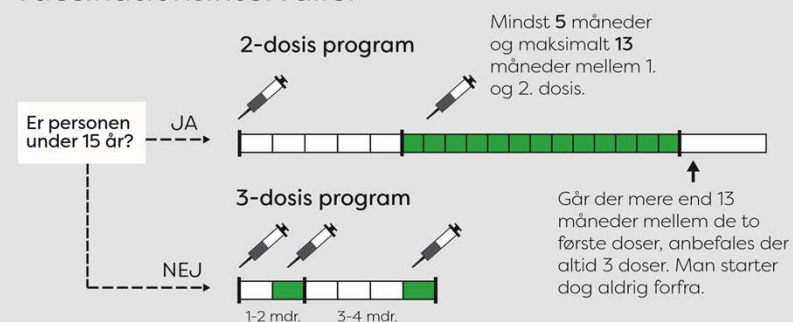
Hvem gælder det for?

- Piger fra 12 år.
- Drengene født den 1. juli 2007 eller senere.

For begge køn gælder tilbuddet indtil de fylder 18 år.

Vaccinationsintervaller

Praktisk gennemgang vedr. børnevaccinationsprogrammet

- Et kig i køleskabet
- HUSK!
- Valg af injektionssted
- Desinfektion og Aspiration
- Hvilken kanyle?
- Bivirkninger
- Hvornår må barnet ikke vaccineres?

Et kig i køleskabet

- Brug kurve og skillevægge til at adskille vacciner
- Adskil vacciner med navne/pakninger, der kan forveksles
- Skriv vaccinerens navne på hylder eller kurve - ved børnevaccinerne skrives også alder
- Opbevar altid vacciner i original pakning
- Lav rutine for kontrol af udløbsdato på vacciner
- Placér den ældste medicin forrest
- Aflæs og dokumentér temperaturen i køleskabet regelmæssigt/dagligt

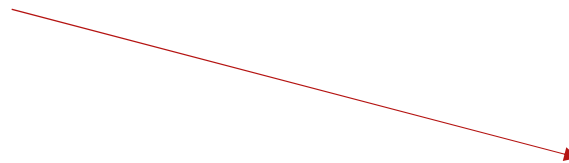
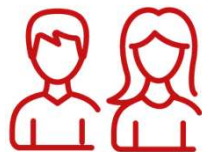

HUSK-HUSK-HUSK-HUSK

- Rigtige patient, vaccine, interval?
- Husk at blande HIB i DiTeKiPol-væsken, og MFR tørstof og solvens.
- Dokumentation. Når en vaccine gives, skal den registreres i DDV.
- Husk at smide vacciner med overskredet udløbsdato ud!

Valg af injektionssted

Injektionsteknik

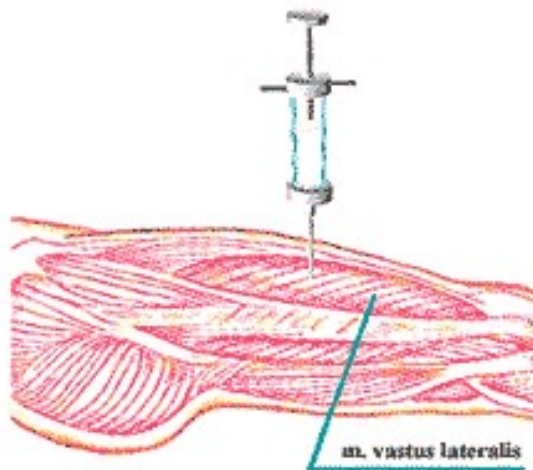
Subkutan injektion

Intramuskulær injektion
spædbørn

Intramuskulær injektion børn
og voksne

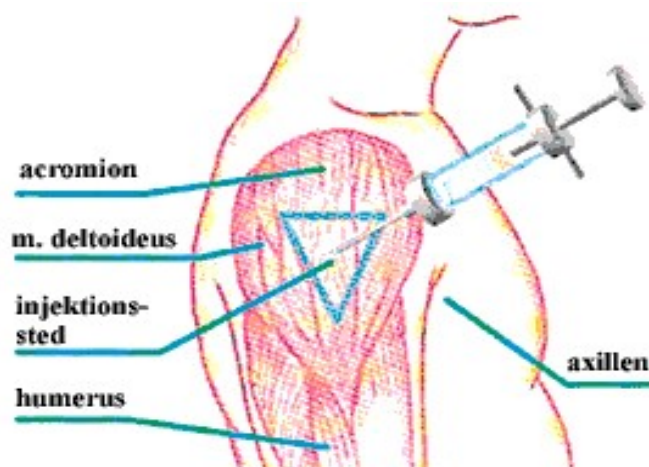
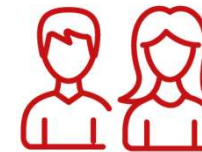
Spædbørn 0-12 måneder

- Anbefalet injektionsted er midterste del af m. vastus lateralis

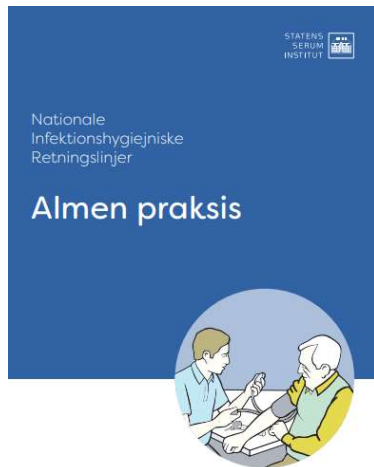
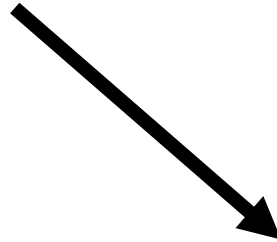
Børn og voksne >1 år

- Anbefalet injektionssted er midt på m. deltoideus.

Desinfektion?

Ja

Central Enhed for Infektionshygiejne | 2. udgave 2022

Huden desinficeres én gang
i et område på ca. 5 x 5 cm
før injektion.

Aspiration?

Nej

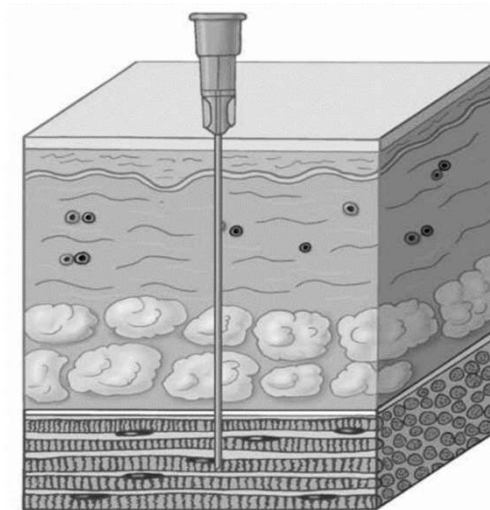

Vælges korrekt
vaccinationssted er der
ikke risiko for intravenøs
injektion

Hvilken kanyle?

” Til intramuskulær og subkutan injektion er der tre aktuelle kanylestørrelser: 0,8 x 40 mm (grøn), 0,6 x 25 mm (blå) og 0,5 x 25 mm (orange). Kanyle vælges ud fra størrelsen og kropsvægten til den som skal vaccineres.”

Kontraindikationer for vaccination

Sygdom?

Blodtransfusioner
eller immunglobuliner
inden for de sidste
måneder?

Er barnet i
immunsupprimeret?

Tidligere alvorlig allergisk
reaktion?

Kontraindikationer for vaccination

Sygdom?

- Feber < 38 grader er ikke en kontraindikation
- Ikke udredt neurologisk sygdom? – Udsæt vaccination til barnet er udredt

Kontraindikationer for vaccination

Blodtransfusioner
eller immunglobuliner
inden for de sidste
måneder?

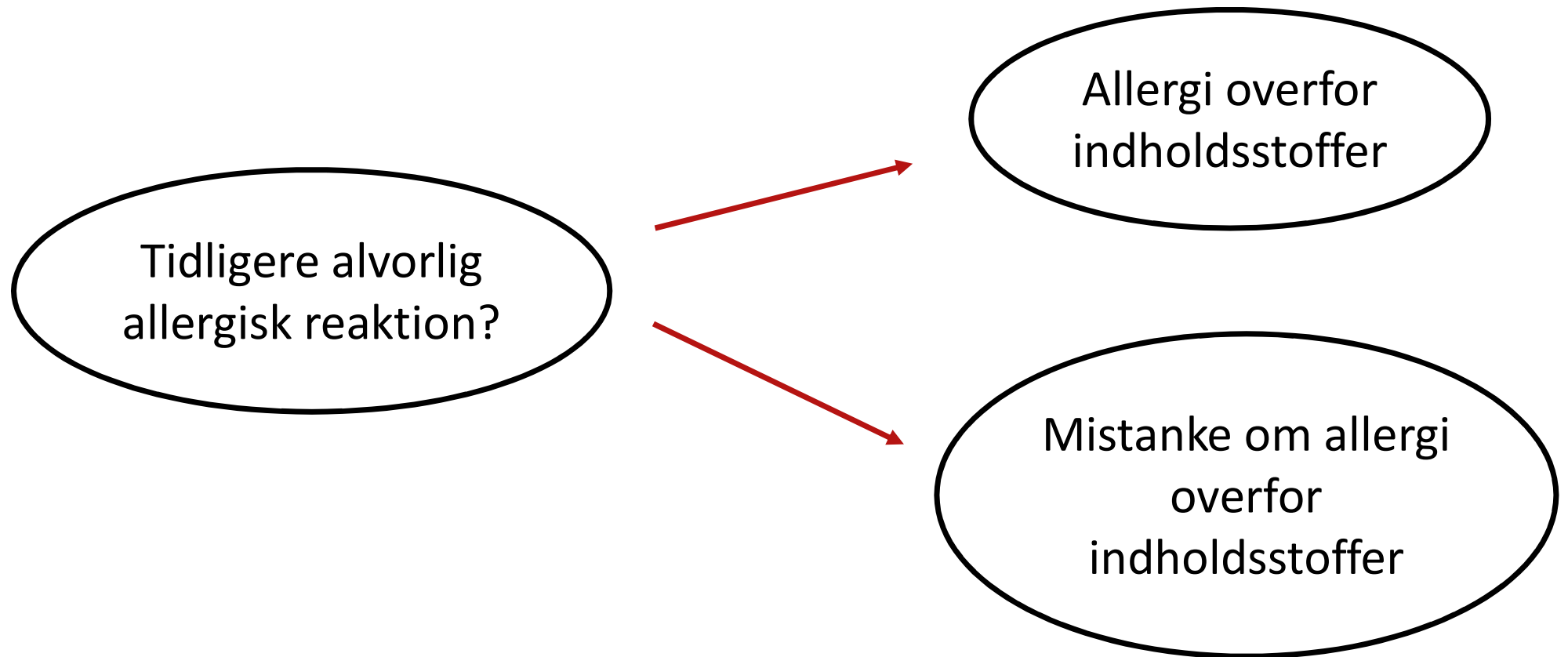
- Hvis ja, så må man udsætte at vaccinere med levende svækkede vacciner

Kontraindikationer for vaccination

immunsupprimeret?

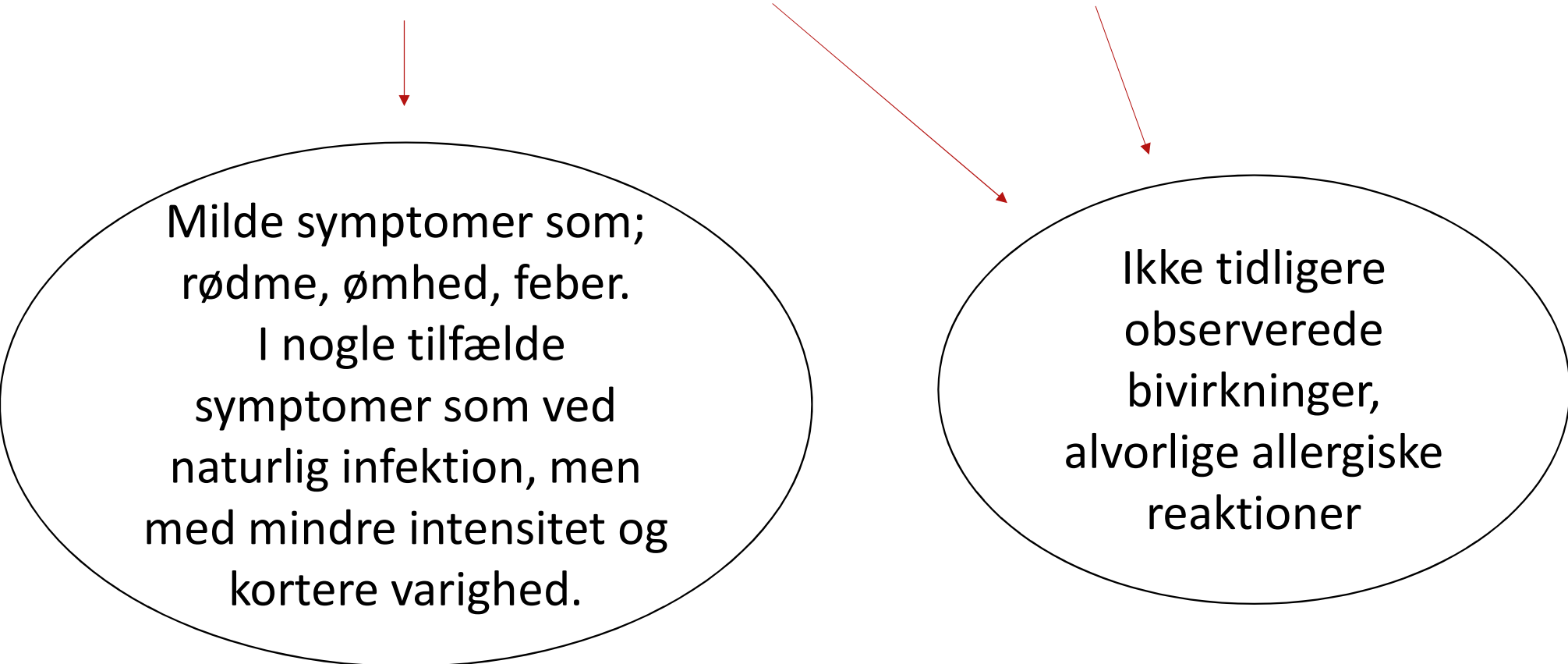
- Vaccination med levende svækkede vacciner er kontraindiceret hos personer med svækket immunforsvar.

Kontraindikationer for vaccination

Bivirkninger

- Skelnes mellem forventelige og uventede og/eller alvorlige

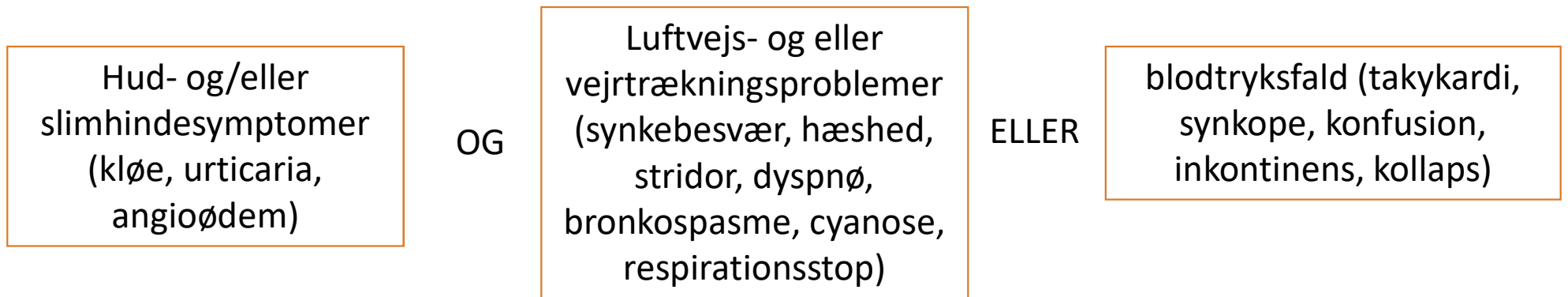
Milde symptomer som;
rødme, ømhed, feber.
I nogle tilfælde
symptomer som ved
naturlig infektion, men
med mindre intensitet og
kortere varighed.

Ikke tidligere
observerede
bivirkninger,
alvorlige allergiske
reaktioner

Alvorlige allergisk reaktion - anafylaksi

- Alvorlige systemiske allergiske reaktioner – anafylaksi – MEGET SJÆLDENT
- Anafylaksi: efter få minutter, men op til 4-6 timer efter vaccination (80-95% inden for 15-30 minutter)

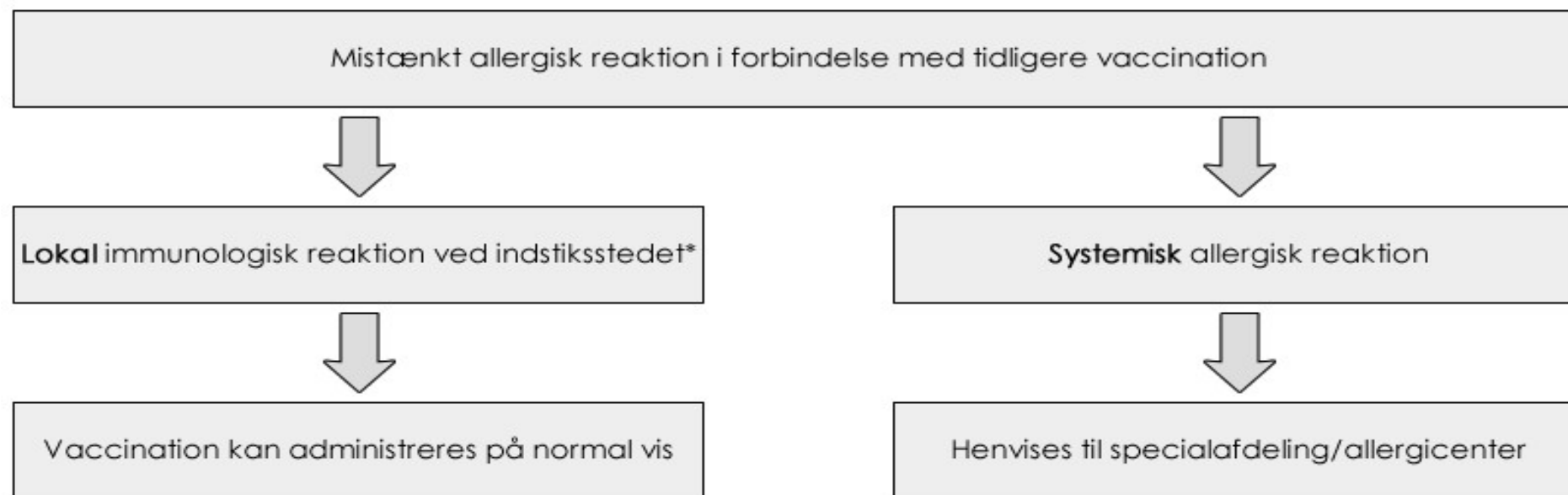
Anafylaksi mistænkes ved:

Bivirkninger, lokale og systemiske

Figur 1. Vaccination efter tidligere allergisk reaktion på vaccination

*I særlige kraftige tilfælde, hvor patienten får et "trælår" (Arthus-reaktion), anbefales henvisning til specialist ved fremtidige vaccinationer.

Vaccinationsgranulomer

- Aluminium tilsættes som adjuvans, for at øge vaccinenes immunstimulerende effekt.
- Aluminium kan for nogle børn forårsage vaccinationsgranulomer (ca. 1 %).
- Granulomer er små kløende knuder, der kan give anledning til eksem, pigmentforandringer og øget hårvækst i området.
- Granulomer er ikke farlige, men kan være meget generende.
- Granulomer er for de fleste noget der går over, men symptomerne kan være langvarige og generende.

Oversigt over aluminiumholdige vacciner

- HPV-vacciner (Gardasil, Silgard, Cervarix og Gardasil9)
- Difteri- og tetanusholdige vacciner (både primærvacciner og vacciner til revaccination)
- Tick-borne encephalitis (TicoVac, TicoVac Junior, Encepur og Encepur children)
- Pneumokokvaccine (Prevenar13)
- Meningokok gruppe C (NeisVac-C), meningokok gruppe B (Bexsero og Trumenba)
- Hepatitis-vacciner (Twinrix, Twinrix pæd., Ambirix, Havrix, Vaqta, Vaqta pæd., Engerix-B og Fendrix (hepatitis B-vaccine ved nyreinsufficiens)).

Aluminiumsindhold

Vaccinetype	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
DTP	DiTeKIPol/Hib® 1 mg hydroxide															
												Pentavac® 0,3 mg hydroxide				
												Infanrix Hexa® 0,5 mg hydroxide + 0,32 mg phosphate				
												Hexyon® 0,6 mg hydroxide				
PCV	Prevenar 7® 0,5 mg phosphate															
		Prevenar 13® 0,125 mg phosphate														

Håndtering af vaccinationsgranulomer

- Granulomer er ikke en kontraindikation for videre vaccination
- Vaccination med aluminiumsholdige vacciner bør foretages dybt intramuskulær
- En tidsbegrænset udskydelse kan overvejes.
- Ved behov for yderligere råd og vejledning kan der henvises til lokal børneafdeling.

Tak for jeres tid

